

**Bijlage 5**  
*Quicksan flora en fauna*  
*locaties Bakelseweg 33 en Bakelseweg 30 – 32*



# Quickscan natuurwaarden

## Plangebied 4 locaties gemeente Gemert-Bakel

Mei 2010

Rapportnummer: P10-0035

In opdracht van: gemeente Gemert-Bakel

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied  
Lodderdijk 38a  
5421 XB Gemert  
tel. 0492-450161  
fax. 0492-450162  
[www.starobv.nl](http://www.starobv.nl)



## Inhoud

<b>1</b>	<b>Inleiding</b>	<b>2</b>
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
<b>2</b>	<b>Onderzoek</b>	<b>3</b>
2.1	Methode	3
2.2	Ligging en beschrijving plangebied	4
2.2.1	Gemert	6
2.2.2	Handel	6
2.2.3	De Mortel	7
2.2.4	Bakel	8
2.3	Bronnenonderzoek	9
2.4	Beschermde soorten Gemert	11
2.5	Beschermde soorten Handel	13
2.6	Beschermde soorten De Mortel	15
2.7	Beschermde soorten Bakel	17
<b>3</b>	<b>Effecten</b>	<b>21</b>
3.1	Effecten op beschermde soorten	21
3.1.1	Gemert	21
3.1.2	Handel	22
3.1.3	De Mortel	22
3.1.4	Bakel	23
3.2	Effecten op beschermde gebieden	24
3.3	Gedragscode	25
3.4	Mitigerende en compenserende maatregelen	25
3.4.1	Gemert	25
3.4.2	Handel	26
3.4.3	De Mortel	27
3.4.4	Bakel	28
<b>4</b>	<b>Conclusies en aanbevelingen</b>	<b>30</b>
4.1	Conclusies	30
4.1.1	Gemert	30
4.1.2	Handel	29
4.1.3	De Mortel	31
4.1.4	Bakel	31
4.2	Aanbevelingen	32
	<b>Literatuurlijst</b>	<b>33</b>
	<b>Bijlage 1</b> Toelichtende tabel	
	<b>Bijlage 2</b> Wet en regelgeving	

# 1 Inleiding

## 1.1 Aanleiding

Gemeente Gemert-Bakel is bezig met het opstellen van een aantal ruimtelijke plannen. Voor een viertal van deze plannen is een quick-scan natuurwaarden noodzakelijk om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving wordt gehandeld.

## 1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen de vier plangebieden mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet (FFw) van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura2000-lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

## 1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode en de vier verschillende plangebieden. Daarnaast wordt voor ieder plangebied afzonderlijk de aanwezigheid van beschermde soorten besproken. De effecten van de geplande ingrepen op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden ook per plangebied beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

## 2 Onderzoek

### 2.1 Methode

Als eerste hebben veldbezoeken plaatsgevonden waarbij alle in de plangebieden aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het vóórkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten maar ook het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in de plangebieden kunnen voorkomen.

Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in de plangebieden. De database van de provincie Noord-Brabant is geraadpleegd. Daarnaast is gebruikgemaakt van het Natuurloket<sup>1</sup>, waarneming.nl en diverse verspreidingsatlassen van soorten en het beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van de plangebieden zijn onderzocht. De bevindingen van de veldbezoeken en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek in De Mortel dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 19 maart in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: onbewolkt, zonnig, windstil en circa 12 graden Celsius. Het veldbezoek in Handel heeft plaatsgevonden op dinsdag 30 maart in de middag, het was bewolkt en ongeveer 8 graden Celsius. De veldbezoeken in Gemert en Bakel hebben plaatsgevonden in resp. de ochtend en middag van 2 april, onder de volgende weersomstandigheden: zonnig, matige wind en ongeveer 13 graden Celsius.

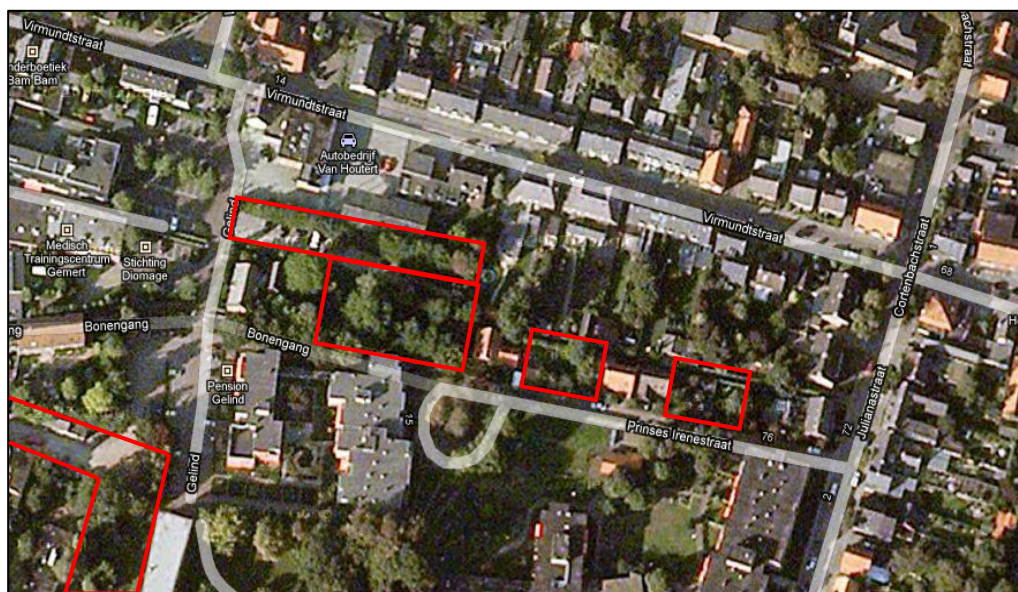
---

<sup>1</sup> Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

## 2.2 Ligging en beschrijving plangebieden

De vier plangebieden zijn gelegen in gemeente Gemert-Bakel. De volgende plangebied worden onderscheiden:

- Irenestraat in Gemert;
- Hotel Handelia en Terrein Jansbeeke in Handel;
- Mortel Zuidrand, De Mortel;
- Bedrijventerrein Bolle akker in Bakel.



Figuur 1. Plangebieden Gemert



Figuur 2. Begrenzing plangebieden Handel



Figuur 3. Begrenzing plangebieden De Mortel



Figuur 4. Begrenzing plangebieden in Bakel



Hieronder worden de plangebieden per locatie beschreven.

### 2.2.1 Plangebied Gemert

Het onderzoeksgebied in Gemert (figuur 1) betreft kleine twee percelen aan de Prinses Irenestraat, een twee grotere percelen aan Gelind waarvan één terrein is gelegen achter het woonhuis aan Gelind 23 en het andere terrein is gelegen achter de gebouwen aan het Ridderplein. De twee percelen aan de Prinses Irenestraat zijn twee tuinen met verschillende soorten bomen en struiken en schuurtjes. Het perceel achter het woonhuis aan Gelind was ten tijde van het onderzoek gedeeltelijk braakliggend met nog enkele bomen, waaronder berk en plataan en struiken. Het andere perceel aan Gelind betreft een terrein wat gebruikt wordt als parkeerplaats en een gedeelte waar reeds werkzaamheden aan de gang waren ten tijde van het onderzoek. Een en ander is zichtbaar op onderstaande foto's.



Foto 1 stukje verwilderde tuin aan de Prinses Irenestraat.



Foto 2. Gebied achter het woonhuis Gelind 23.



Foto 3. achter de gebouwen aan het ridderplein zijn al werkzaamheden aan de gang.



Foto 4. Terrein is nu in gebruik als parkeerplaats.

### 2.2.2 Plangebied Handel

Het plangebied in Handel betreft het gebouw aan de Pastoor Castelijnsstraat 17. Dit is een verhard terrein met een gebouw erop. Achter het gebouw is een grasveld gelegen. Tevens betreft het onderzoeksgebied in Handel het hotel Handelia eveneens aan het Pastoor Castelijnsstraat gelegen. Dit is een terrein met daarop het hotel en hierachter een woonhuis en enkele bijgebouwen en een aangelegde tuin met zwembad en grasveld. Zie figuur 2.



Foto 5. Past. Castelijnsstraat 17



Foto 6. Hotel Handelia



Foto 7. De aangelegde tuin van Hotel Handelia

### 2.2.3 Plangebied De Mortel

Het plangebied in de Mortel betreft Mortel zuidrand (figuur 3). Het gebied wordt grofweg begrensd door De Bleek aan de oostzijde en de Nachtegaallaan aan de zuidkant. Aan de noordkant ligt het plangebied aan weerszijden van de Leeuwerikstraat en aan de westkant langs de Bakelseweg (N604). Langs de wegen staan laanbomen en bevindt zich op sommige plaatsen een sloot.

Het gebied bestaat uit akkerland, een stuk braakliggend terrein, een paardenwei, enkele boerenbedrijven waaronder een varkensbedrijf, maar ook een kaashandel en een aannemersbedrijf. Op deze bedrijventerreinen bevinden zich bedrijfsopstallen, woonhuizen en tuinen. Een en ander is zichtbaar in onderstaande foto-impressie.



Foto 8. Leeuwerikweg



Foto 9. Nachttegaallaan met rechts plangebied.



Foto 10. Bedrijf gelegen aan de Nachtegaallaan.



Foto 11. Amerikaanse eik langs de Nachtegaallaan.



Foto 12. Woonhuis met tuin langs de Bakelsweg.



Foto 13. Het varkensbedrijf aan de Bakelsweg

#### 2.2.4 Plangebied Bakel

Het plangebied in Bakel betreft een gedeelte van de weg Overschot inclusief berm en watergang, het terrein ten zuiden van Overschot waaronder een weiland en de woningen en bedrijfspanden 6A, 6B, 6 en 8. Tevens hoort het akkerland ten zuiden van deze gebouwen gelegen langs de Hollevoort tot het plangebied en het woonhuis Hollevoort 5 met tuin. Langs de Hilakker ligt een stuk bosplantsoen en akkerland dat beide tot het plangebied behoort. Een en ander is zichtbaar in onderstaande foto-impressie en figuur 4 op bladzijde 5.



Foto 14. Bedrijven aan Overschot



Foto 15. Overschot met aan beide zijden bomen.



Foto 16. Akker langs Hollevoort



Foto 17. Woning met tuin aan Hollevoort 5



Foto 18. Akker langs Hilakker

## 2.3 Bronnenonderzoek

### Gebieden

#### *Natuurbeschermingswet 1998*

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV blijkt dat de plangebieden zich niet in of nabij Natura2000-gebieden, Wetlands of Beschermd- of Staatsnatuurmonumenten bevinden.

#### *Gebieden (P)EHS*

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV en de website van provincie Noord-Brabant, maken de plangebieden geen deel uit van EHS-gebied. De plangebieden in Handel en De Mortel grenzen aan de EHS (resp. figuur 5 en 6).



Figuur 5. De ligging van de plangebieden in Handel ten opzichte van de EHS



Figuur 6. De ligging van de plangebieden in De Mortel ten opzichte van de EHS

### Soorten

#### *Natuurloket*

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door het Natuurloket. De weergave van het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het plangebied in Gemert bevindt zich in kmhok 175-396 en de plangebieden in Handel bevinden zich in het kmhok 177-399. Het plangebied in De Mortel bevindt zich

in de kmhokken 177-394, 177-393 en 178-394 en het plangebied in Bakel bevindt zich in kmhokken 179-389, 180-398 en 180-390.

Aangezien de plangebieden slechts een gedeelte van deze kmhokken beslaan is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de plangebieden. De beschikbare gegevens zijn afkomstig uit de onderzoeksperiode 1975 t/m 2008. Binnen deze periode zijn de bewuste kmhokken onderzocht op het voorkomen van soorten. Er is onderscheid gemaakt tussen niet, slecht, matig, redelijk en goed onderzocht. De beschikbare gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en worden besproken in paragraaf 2.4 (Gemert), 2.5 (Handel), 2.6 (De Mortel) en 2.7 (Bakel).

#### *Provincie Noord-Brabant*

Het is mogelijk bij de Provincie Noord-Brabant gegevens op te vragen bij het Bureau Natuurverkenningen voor de groepen herpetofauna, vissen, broedvogels en flora. Voor zover relevant zijn deze gegevens verwerkt in paragraaf 2.4 en in een kaartbeeld in bijlage 2.

#### *Overige bronnen*

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig. Daarnaast is gebruikgemaakt van de soortbeschermingsplan vleermuizen van provincie Noord-Brabant.

## **2.4 Beschermde soorten plangebied Gemert**

### Flora

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhok 175-396 goed is onderzocht op vaatplanten. Er is één soort van FFlijst 1 en één soort van FFlijst 2/3 aangetroffen. Uit het veldbezoek blijkt dat bijzondere of beschermde flora niet wordt verwacht in het grootste deel van het gebied, hier zijn geen geschikte biotopen voor beschermde soorten aanwezig. Het is echter wel mogelijk dat de niet veeleisende maar wel beschermde soort brede wespenorchis voorkomt in de plantsoenbeplanting.

Conclusie: Mogelijk komt de beschermde plantensoort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied.

### Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok goed is onderzocht op de groep dagvlinders en niet op libellensoorten. Er is één soort van de Rode Lijst dagvlinders in dit kmhok aangetroffen.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen. Dergelijke soorten benutten structuurrijke heide of krabbescheervegetaties als habitat, deze vegetaties ontbreken in het onderzoeksgebied. Het is wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende, niet beschermde soorten vlinders en libellen gebruikmaken van het onderzoeksgebied.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

### Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de betreffende kmhokken niet zijn onderzocht op de groepen mieren en kevers. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied geen geschikte biotopen als oude (naald)bossen of grote wateren aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

### Vissen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok niet is onderzocht op de groep vissen.

Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

### Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok niet is onderzocht op de groep reptielen en de groep amfibieën is slecht onderzocht. Er wordt melding gemaakt van een amfibieënsoort van FFlijst 1, dit betreft een bruine kikker of een gewone pad. Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de amfibiesoorten Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en het groene kikker complex voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Er komen geen reptielen voor in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Uit het veldbezoek blijkt dat er in het onderzoeksgebied geen oppervlaktewater aanwezig is, er zijn dan ook geen voortplantingsgelegenheden voor amfibieën aanwezig. Het onderzoeksgebied is, voor bruine kikker en gewone pad geschikt als landbiotop.

Conclusie: Mogelijk komt een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Voor de salamandersoorten en het groene kikkercomplex geldt dat geen geschikte biotopen aanwezig zijn in de plangebieden.

### Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok goed is onderzocht op de groep broedvogels. De groep watervogels is niet onderzocht. Er is één soort van FFlijst vogels waargenomen in het kmhok.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal vogelsoorten geschikt is als leefgebied. Met name cultuurvolgende soorten vinden hier een plaatsje. Merel, winterkoning en koolmees zijn in het gebied waargenomen. De beplanting is voor vogels geschikt als broedgelegenheid. Het gehele gebied is voor vogels geschikt als foerageergebied.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en foerageergebied voor een aantal cultuurvolgende vogelsoorten (FFlijst vogels).

### Zoogdieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok 175-396 slecht is onderzocht op de groep zoogdieren. Er wordt melding gemaakt van 2 soorten van FFlijst 1, één soorten van FFlijst 2/3 en van twee soorten van de Habitatrichtlijn. Deze soorten van

FFlijst 2/3 en Habitatrichtlijn betreffen hoogstwaarschijnlijk verschillende vleermuissoorten.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en het beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. Door het ontbreken van gebouwen zijn er in het plangebied geen geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuissoorten. Ook zijn er in het gebied geen grote bomen aanwezig die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats voor vleermuizen.

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten egel, mol, diverse muizensoorten en konijn het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Vleermuizen (FFlijst 3) benutten het gebied als foerageergebied.

## 2.5 Beschermde soorten plangebied Handel

### Flora

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok goed is onderzocht op vaatplanten. Er zijn in het kmhok twee soorten van FFlijst 1 aangetroffen.

Uit het veldbezoek blijkt dat bijzondere of beschermde soorten niet worden verwacht in het plangebied Jansbeeke en dat op schaduwrijke plaatsen in de tuin van Hotel Handelia mogelijk de brede wespenorchis FFlijst 1 voor kan komen.

Conclusie: Mogelijk komt de beschermde plantensoort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het plangebied Hotel Handelia.

### Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok goed is onderzocht op de groepen dagvlinders libellen. Er is dagvlindersoort van de Rode lijst aangetroffen en een libelsoort van de Rode Lijst.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in dit onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen. Het is echter wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende soorten hier voorkomen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

### Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok slecht is onderzocht op de groepen mieren en kevers. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het de plangebieden in Handel geen geschikte biotopen als oude (naald)bossen of grote wateren aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.



### Vissen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok goed is onderzocht op de groep vissen.

Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

### Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok niet is onderzocht op de groep reptielen. De groep amfibieën is in het kmhok goed onderzocht. Er wordt melding gemaakt van vier soorten van FFlijst 1, dit betreft sowieso bruine kikker en gewone pad en er is één soort van FFlijst 2/3 waargenomen. Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt de amfibiesoorten Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en het groene kikker-complex voorkomen in de omgeving van het plangebied. Er komen geen reptielen voor in de omgeving van het gebied.

In het gebied is geen oppervlaktewater aanwezig en is daarom niet geschikt voor de salamandersoorten en het groene kikker-complex die vooral in de buurt van water voorkomen. Het gebied is ook niet geschikt als voortplantingsgebied van de amfibiesoorten. Het plangebied is wel geschikt als landbiotoop voor gewone pad en bruine kikker.

Conclusie: mogelijk benut een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) het gebied als landbiotoop. Reptielen komen in de buurt van het plangebied niet voor.

### Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhokken niet is onderzocht op de groep broedvogels. De groep watervogels is niet onderzocht. Er is één broedvogelsoort van de FFlijst vogels en één van de Rode Lijst waargenomen.

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal vogelsoorten geschikt is als leefgebied. Met name voor cultuurvolgende soorten. In de beplanting langs het terrein van Jansbeeke en in de tuin van Hotel Handelia komen verschillende vogelsoorten voor, zoals vink, merel, pimpelmees en koolmees. De beplanting is voor vogels geschikt als broedgelegenheid. Beide gebieden zijn voor vogels geschikt als foerageergebied.

Conclusie: Het onderzoeksgebied in Handel is geschikt als broedgelegenheid en foerageergebied voor een aantal cultuurvolgende vogelsoorten (FFlijst vogels).

### Zoogdieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het betreffende kmhok matig is onderzocht op de groep zoogdieren. Er wordt melding gemaakt van 8 soorten van FFlijst 1, twee soorten van FFlijst 2/3 en van drie soorten van de Habitatrichtlijn.

Uit de Atlas van de Nederlandse Vleermuizen en het soortbeschermingsplan vleermuizen van de Provincie Noord-Brabant blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

De soorten van FFlijst 2/3 en de Habitatrichtlijn betreffen in het kmhok hoogstwaarschijnlijk verschillende vleermuissoorten. Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. Ook zijn de gebouwen in de plangebieden geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Tijdens

het veldbezoek zijn geen sporen van vleermuizen (mest of urinesporen of hangplekken) waargenomen.

Uit het veldbezoek blijkt verder dat vooral het plangebied Hotel Handelia voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten egel, mol, diverse muizensoorten, haas en konijn het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Vleermuizen (FFlijst 3) benutten het gebied als foerageergebied. Mogelijk zijn verblijfplaatsen aanwezig in de gebouwen.

## 2.6 Beschermde soorten plangebied De Mortel

### Flora

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat alle kmhokken goed zijn onderzocht op vaatplanten. In kmhok 177-393 zijn twee soorten van FFlijst 1 en 6 soorten van de Rode Lijst aangetroffen. In kmhok 177-394 zijn een soort van FFlijst 1, twee soorten van FFlijst 2/3 en drie soorten van de Rode Lijst waargenomen. In kmhok 178-394 zijn twee soorten van FFlijst 1 en een soort van de Rode Lijst geteld.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat de plangebieden vooral tuinen en landbouwgrond betreft, bijzondere of beschermde soorten worden daarom niet verwacht. Hooguit kan een klein deel van het onderzoeksgebied geschikt zijn voor het voorkomen van een beschermde plantensoort, brede wespenorchis (FFlijst 1).

Conclusie: Mogelijk komt de beschermde plantensoort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied.

### Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok 177-393 slecht is onderzocht op de groep dagvlinders en redelijk op libellensoorten. Kmhok 177-394 is niet onderzocht op de groepen dagvlinders en libellen. Het kmhok 178-394 is slecht onderzocht op dagvlinders en niet onderzocht op libellen. Er zijn geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in dit onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

### Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de betreffende kmhokken niet zijn onderzocht op de groepen mieren en kevers. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in de plangebieden geen geschikte biotopen als oude (naald)bossen of grote wateren aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

### Vissen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de kmhokken niet zijn onderzocht op de groep vissen.

Langs De Bleek en de Nachtegaallaan is wel oppervlaktewater aanwezig in een sloot. Het is niet duidelijk of deze sloot jaarrond watervoerend is. Het gebied lijkt ongeschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen, ook voor soorten, als grote en kleine modderkruiper, die bestand zijn tegen af en toe droogvallen van watergangen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

### Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhokken 177-393 en 178-394 goed zijn onderzocht op de groep amfibieën. Kmhok 177-394 is niet onderzocht op amfibieën. De groep reptielen is niet onderzocht in de betreffende kmhokken. In kmhok 177-393 wordt melding gemaakt van vier soorten van FFlijst 1, drie soorten van FFlijst 2/3, één soort van de Habitatrictlijn en twee soorten van de Rode Lijst. In kmhok 178-394 zijn vier soorten van FFlijst 1 waargenomen, drie soorten van FFlijst 2/3, twee soorten van de Habitatrictlijn en twee soorten van de Rode Lijst.

Uit de gegevens van het RAVON blijkt dat de amfibiesoorten Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, vinpootsalamander, heikikker, gewone pad, rugstreeppad, bruine kikker en het groene kikker-complex, waaronder poelkikker, voorkomen in de omgeving van het plangebied. De levendbarende hagedis komt voor in de buurt van het plangebied.

Tijdens het veldbezoek is gebleken dat het gebied niet geschikt is voor de heikikker, vinpootsalamander, rugstreeppad en poelkikker (FFlijst 3) die op de Stippelberg voorkomen. In het gebied is oppervlaktewater aanwezig en is daarom geschikt als voortplantingslocatie voor Alpenwatersalamander (FFlijst 2), kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en het groene kikker-complex. Het gebied dat verder van de sloot is gelegen is ook geschikt als landbiotop voor gewone pad en bruine kikker. Voor reptielen is het plangebied niet geschikt.

Conclusie: mogelijk benut een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) en Alpenwatersalamander (FFlijst 2) het gebied als voortplantings- en landbiotop. Voor vinpootsalamander, rugstreeppad, heikikker en poelkikker geldt dat geen geschikte biotopen aanwezig zijn. Reptielen komen in de buurt van het plangebied niet voor.

### Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhokken 177-393 en 178-394 niet zijn onderzocht op broedvogels en kmhok 177-394 slecht is onderzocht op de groep broedvogels. In het laatste kmhok is één soort van FFlijst vogels waargenomen en één soort van de Rode Lijst. De groep watervogels is in geen van de kmhokken onderzocht.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal vogelsoorten geschikt is als leefgebied, met name voor cultuurvolgende soorten, maar ook voor weidevogels. De beplanting is voor vogels geschikt als broedgelegenheid. De akkers zijn geschikt voor weidevogels. Het gehele gebied is voor vogels geschikt als foerageergebied.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en foerageergebied voor een aantal cultuurvolgende vogelsoorten en weidevogels (FFlijst vogels).

### Zoogdieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhokken 177-393 en 177-394 slecht zijn onderzocht op zoogdieren. Kmhok 178-394 is matig onderzocht op de groep zoogdieren. In kmhok 177-393 wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 2/3. In kmhok 177-394 is een soort van FFlijst 1 waargenomen en in kmhok 178-394 wordt melding gemaakt van een soort van FFlijst 1, een soort van FFlijst 2/3 en twee soorten van de Habitatrichtlijn.

Uit de Atlas van de Nederlandse Vleermuizen en het soortbeschermingsplan vleermuizen van de Provincie Noord-Brabant blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Ook schijnen in de vleermuiskelder van Kruidencentrum 'De Spreuk' elke winter meerdere gewone grootoorvleermuizen te overwinteren. In de winter van 2008/2009 zijn hier 6 grootoorvleermuizen en 1 ongeïdentificeerde soort waargenomen.

Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. De gebouwen binnen het plangebied kunnen geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook de dikke bomen (vooral Amerikaanse eiken) langs de Nachtegaallaan bevatten holtes waar vleermuizen in kunnen verblijven.

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten ree, egel, mol en konijn het plangebied als (onderdeel van hun) leefgebied.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Vleermuizen (FFlijst 3) benutten het gebied als foerageergebied en mogelijk zijn in de gebouwen vleermuizen aanwezig.

## **2.7 Beschermde soorten plangebied Bakel**

### Flora

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhok 179-389 goed is onderzocht op vaatplanten. De kmhokken 180-389 en 180-390 zijn beide slecht onderzocht op de groep flora. In kmhok 179-389 is een soort van FFlijst 1 aangetroffen en een soort van de Rode Lijst. Er zijn in kmhok 180-389 geen beschermde of bijzondere soorten waargenomen. In kmhok 180-390 zijn twee soorten van FFlijst 1, twee soorten van FFlijst 2/3 en twee soorten van de Rode Lijst waargenomen.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat een klein deel van het onderzoeksgebied geschikt is voor het voorkomen van een beschermde plantensoort van FFlijst 1. Het is mogelijk dat in de beplanting in de buurt van het bedrijventerrein de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voorkomt. Het kmhok 180-390 bestaat voor het grootste deel uit bosgebied. De in het kmhoko waargenomen beschermde soorten komen in het dit bosgebied voor. In het plangebied worden buiten de brede wespenorchis geen beschermde of bijzondere planten verwacht.

Conclusie: Mogelijk komt de beschermde plantensoort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Andere bijzondere of beschermde plantensoorten worden in het plangebied niet verwacht.

### Vlinders en libellen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok 179-389 slecht is onderzocht op de groep dagvlinders en niet op libellensoorten. Er zijn geen beschermde of

bijzondere soorten waargenomen in dit kmhok. Het kmhok 180-389 is op beide groepen niet onderzocht. Kmhok 180-390 is goed onderzocht op de groep dagvlinders. Er is een soort van FFlijst 2/3 waargenomen in dit kmhok en er zijn vijf soorten van de Rode Lijst dagvlinders in dit kmhok aangetroffen. De groep libellen is in dit kmhok niet onderzocht.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in dit onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten vlinders en libellen.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

#### Mieren en kevers

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de betreffende kmhokken niet zijn onderzocht op de groepen mieren en kevers. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied geen geschikte biotopen als oude (naald)bossen of grote wateren aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

#### Vissen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhokken 179-389 en 180-389 niet zijn onderzocht op de groep vissen. Kmhok 180-390 is redelijk onderzocht op vissen. Er is één soort van de Rode Lijst waargenomen.

In het plangebied is wel oppervlaktewater aanwezig in een sloot langs Overschot. Tijdens het vissen zijn in deze sloot geen vissen gevangen. Het gebied lijkt ongeschikt voor het voorkomen van beschermde soorten vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: Er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

#### Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhokken 179-389 en 180-389 niet zijn onderzocht op de groepen amfibieën en reptielen. In kmhok 180-390 is de groep amfibieën goed onderzocht en de groep reptielen is niet onderzocht. Er zijn het in het kmhok drie amfibieënsoorten van FFlijst 1, en een amfibieënsoort van FFlijst 2/3 waargenomen. De soorten van FFlijst 1, dit betreffen waarschijnlijk kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad. Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt

dat de amfibiesoorten Alpenwatersalamander, kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en het groene kikker-complex voorkomen in de omgeving van het plangebied. Er komen geen reptielen voor in de omgeving van het gebied.

In het gebied is oppervlaktewater aanwezig en is daarom geschikt als (voortplantings)biotoop voor alle bovengenoemde amfibieënsoorten. Het plangebied rondom de sloot is tevens geschikt als landbiotoop voor genoemde soorten. De gebieden die verder van het water afliggen zijn vooral geschikt voor gewone pad en bruine kikker.

Tijdens het veldbezoek is een exemplaar van de Alpenwatersalamander (FFlijst 2) in de sloot langs Overschot aangetroffen (foto 19). Voor het voorkomen van beschermde soorten reptielen geldt dat het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen bevat voor levendbarende hagedis, deze komt dan ook niet voor.

Conclusie: Mogelijk komt een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. De Alpenwatersalamander (FFlijst 2) is in het plangebied waargenomen.

### Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat de betreffende kmhokken niet zijn onderzocht op de groep broedvogels. De groep watervogels is in kmhok 179-389 niet onderzocht en in kmhokken 180-389 en 180-390 matig onderzocht. Er zijn geen bijzonder beschermde vogelsoorten waargenomen.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal weidevogels en cultuurvolgende vogelsoorten geschikt is als leefgebied. De beplanting binnen het plangebied is voor vogels geschikt als broedgelegenheid. Er zijn individuen van merel, winterkoning, koolmees, pimpelmees en houtduif aangetroffen tijdens het veldbezoek en in het bosplantsoen langs de Hilakker een eksternest. In de bomen langs Overschot zijn geen nesten waargenomen, maar daarmee is niet compleet uitgesloten dat ze er niet zijn. Het gehele gebied is voor vogels geschikt als foerageergebied. Op de akker langs Hollevoort zijn Kieviten waargenomen.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en foerageergebied voor een aantal cultuurvolgende- en weidevogelsoorten (FFlijst vogels).

### Zoogdieren

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat kmhok 179-389 niet is onderzocht op de groep zoogdieren, kmhok 180-389 slecht en kmhok 180-390 matig. Er wordt in kmhok 180-389 melding gemaakt van één soort van FFlijst 1 en in kmhok 180-390 zijn drie soorten van FFlijst 2/3 en vier soorten van de Habitatrichtlijn waargenomen. Dit zijn waarschijnlijk allemaal vleermuissoorten, maar mogelijk ook eekhoorn.

Uit de Atlas van de Nederlandse Vleermuizen en het soortbeschermingsplan vleermuizen van de Provincie Noord-Brabant blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Ook schijnen in de vleermuiskelder van Kruidencentrum 'De Sprenk' elke winter meerdere gewone grootoorvleermuizen te overwinteren. In de winter van 2008/2009 zijn hier 6 grootoorvleermuizen en 1 ongeïdentificeerde soort waargenomen.

Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. De bomenlanen langs Overschot worden waarschijnlijk gebruikt als vliegroute vanuit het centrum van Bakel naar het buitengebied. In de bomen langs Overschot zijn geen holtes aangetroffen die gebruikt kunnen worden als verblijfplaats, maar mogelijk zijn deze wel aanwezig.

Uit het veldbezoek blijkt verder dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt is als leefgebied.

Conclusie: Het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Vleermuizen (FFlijst 3) benutten het gebied als foerageergebied, waarschijnlijk de bomenrijen langs Overschot als vliegroute en mogelijk zijn er verblijfplaatsen aanwezig in de bebouwing en dikke bomen langs Overschot.



Foto 19. Mannetje Alpenwatersalamander gevangen in de sloot langs Overschot te Bakel

## 3 Effecten

### 3.1 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het plangebied mogelijk behoort tot het leefgebied van beschermde planten, amfibieën, vogels en zoogdieren. In het onderstaande wordt per fase beschreven welke effecten optreden.

#### 3.1.1 *Plangebied Gemert*

##### *Flora*

Mogelijk komt de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Deze soort zal met name aanwezig zijn in de aanwezige beplanting. In de toekomst vindt er een herinrichting plaats, mogelijk gaan daarbij groeiplaatsen van brede wespenorchis verloren. Het mogelijke verlies van deze groeiplaatsen heeft geen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De effecten zijn derhalve verwaarloosbaar.

##### *Amfibieën*

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als landbiotoop. Bij herinrichting van het plangebied vindt herinrichting en verlies van het landbiotoop plaats.

##### *Vogels*

Mogelijk benut een aantal vogelsoorten (FFlijst vogels) het gebied als foerageergebied en de beplanting als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

Met betrekking tot broedgelegenheden geldt dat bij verwijdering van de beplanting mogelijk broedgelegenheden van een aantal soorten worden vernietigd. Omdat het plangebied deel uitmaakt van het centrum van Gemert waarin de aanwezige tuinen voor vogels voldoende geschikte broedgelegenheden beschikbaar blijven, is het verlies hiervan verwaarloosbaar voor de hiervan gebruikmakende vogelsoorten.

##### *Zoogdieren*

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied, er vindt herinrichting plaats. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.



### 3.1.2 Plangebied Handel

#### *Flora*

Mogelijk komt de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Deze soort zal met name aanwezig zijn in de aanwezige beplanting. In de toekomst vindt er een herinrichting plaats, mogelijk gaan daarbij groeiplaatsen van brede wespenorchis verloren. Het mogelijke verlies van deze groeiplaatsen heeft geen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De effecten zijn derhalve verwaarloosbaar.

#### *Amfibieën*

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als landbiotoop. Bij herinrichting van het plangebied vindt herinrichting en verlies van het landbiotoop plaats.

#### *Vogels*

Mogelijk benut een aantal vogelsoorten (FFlijst vogels) het gebied als foerageergebied en de beplanting en bebouwing als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

Met betrekking tot broedgelegenheden geldt dat bij verwijdering van de bebouwing en beplanting mogelijk broedgelegenheden van een aantal soorten worden vernietigd. Omdat het plangebied deel uitmaakt van een gebied waarin voor vogels voldoende geschikte broedgelegenheden beschikbaar blijven, is het verlies hiervan verwaarloosbaar.

#### *Zoogdieren*

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied, er vindt herinrichting plaats. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Met betrekking tot mogelijk aanwezige verblijfplaatsen geldt dat vleermuizen mogelijk de bebouwing en in het gebied aanwezige grote bomen benutten als verblijfplaats. Bij sloop van bebouwing en verwijderen van de grote bomen kunnen verblijfplaatsen worden vernietigd.

### 3.1.3 Plangebied De Mortel

#### *Flora*

Mogelijk komt de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Deze soort zal met name aanwezig zijn in de aanwezige beplanting. In de toekomst vindt er een herinrichting plaats, mogelijk gaan

daarbij groeiplaatsen van brede wespenorchis verloren. Het mogelijke verlies van deze groeiplaatsen heeft geen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De effecten zijn derhalve verwaarloosbaar.

#### *Amfibieën*

Mogelijk wordt het plangebied door een aantal soorten amfibieën van FFlijst 1 en de Alpenwatersalamander (FFlijst 2) benut als landbiotoop. Ook kan de aanwezige sloot worden gebruikt als voortplantingsbiotoop voor de soorten van FFlijst 1 en de Alpenwatersalamander van FFlijst 2. Bij herinrichting van het plangebied vindt herinrichting en vernietiging van het landbiotoop plaats. Indien de sloot verdwijnt zal voortplantingsgebied van de amfibiesoorten verdwijnen.

#### *Vogels*

Mogelijk benut een aantal vogelsoorten (FFlijst 2/3) het gebied als foerageergebied en de beplanting als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

Met betrekking tot broedgelegenheden geldt dat bij verwijdering van de beplanting mogelijk broedgelegenheden van een aantal soorten worden vernietigd. Ook voor het akkerland geldt dat mogelijk broedgelegenheden worden vernietigd bij verwijdering. Aangezien het plangebied deel uitmaakt van een uitgestrekter gebied waarin voor vogels voldoende geschikte broedgelegenheden beschikbaar blijven, is het verlies hiervan verwaarloosbaar.

#### *Zoogdieren*

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied, er vindt herinrichting plaats. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Met betrekking tot mogelijk aanwezige verblijfplaatsen geldt dat vleermuizen mogelijk de bebouwing en in het gebied aanwezige grote bomen langs de Nachtegaallaan benutten als verblijfplaats. Bij sloop van bebouwing en verwijderen van de grote bomen kunnen verblijfplaatsen worden vernietigd.

### *3.1.4 Plangebied Bakel*

#### *Flora*

Mogelijk komt de beschermde soort brede wespenorchis (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Deze soort zal met name aanwezig zijn in de aanwezige beplanting. In de toekomst vindt er een herinrichting plaats, mogelijk gaan

daarbij groeiplaatsen van brede wespenorchis verloren. Het mogelijke verlies van deze groeiplaatsen heeft geen effecten op de gunstige staat van instandhouding van de soort. De effecten zijn derhalve verwaarloosbaar.

#### *Amfibieën*

Mogelijk wordt het plangebied door een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) benut als landbiotoop. Ook kan de aanwezige sloot worden gebruikt als voortplantingsbiotoop. Tijdens het veldbezoek is een Alpenwatersalamander (FFlijst 2) aangetroffen. Bij herinrichting van het plangebied vindt herinrichting en vernietiging van het landbiotoop plaats. Indien sloten verdwijnen zal voortplantingsgebied van de amfibiesoorten verdwijnen.

#### *Vogels*

Mogelijk benut een aantal vogelsoorten (FFlijst 2/3) het gehele gebied als foerageergebied en de beplanting en akkers als broedgelegenheid. In de toekomst vindt een functiewijziging plaats waardoor het gebied voor een aantal vogelsoorten minder geschikt wordt als foerageergebied. In de directe omgeving is echter voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen.

Met betrekking tot broedgelegenheden geldt dat bij verwijdering van de beplanting en akkers mogelijk broedgelegenheden van een aantal soorten worden vernietigd. Omdat het plangebied deel uitmaakt van een uitgestrekter gebied waarin voor vogels voldoende geschikte broedgelegenheden beschikbaar blijven, is het verlies hiervan verwaarloosbaar voor een groot deel van de vogelsoorten.

#### *Zoogdieren*

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied, er vindt herinrichting plaats. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Met betrekking tot mogelijk aanwezige vliegroute geldt dat deze verdwijnt indien de bomen laanbomen langs Overschot worden weggehaald. Ten aanzien van mogelijk aanwezige verblijfplaatsen geldt dat vleermuizen mogelijk de bebouwing benutten als verblijfplaats. Bij sloop van bebouwing kunnen verblijfplaatsen worden vernietigd.

### **3.2 Effecten op beschermde gebieden**

Er treden voor de plangebieden in Bakel en Gemert geen effecten op ten aanzien van Natura2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebieden. De plangebieden in Handel en De Mortel zijn tegen de EHS aan gelegen. Mogelijk treden negatieve effecten op ten aanzien van de EHS. Dit levert echter geen beperkingen op ten aanzien van de plannen. Alleen voor initiatieven die in de EHS

plaatsvinden, moet gecompenseerd worden. Er treden geen effecten op ten aanzien van Natura2000-gebieden en Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten.

### 3.3 Gedragscode

In een sloot in het plangebied in Bakel is Alpenwatersalamander (FFlijst 2) aangetroffen, mogelijk komt de Alpenwatersalamander ook voor in de sloten in het plangebied in De Mortel. De opdrachtgever kan gebruikmaken van de Gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector. Indien niet wordt gewerkt volgens een gedragscode zijn wettelijk gezien ook de soorten van FFlijst 2 ontheffingsplichtig.

### 3.4 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Door een recente wijziging in de wetgeving is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang “dwingende reden groot openbaar belang” eveneens niet meer mogelijk is. Schade aan deze soorten dient voorkomen te worden om strijdig handelen met de wetgeving te voorkomen.

#### 3.4.1 *plangebied Gemert*

##### *Flora*

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de plantensoorten van FFlijst 1.

##### *Amfibieën*

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

##### *Vogels*

Indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden als verwijdering van de beplanting niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door beplanting vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels.

### *Zoogdieren*

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden.

### *Zorgplicht*

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

## 3.4.2 *Plangebied Handel*

### *Flora*

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de plantensoorten van FFlijst 1.

### *Amfibieën*

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

### *Vogels*

Indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden als verwijdering van de bebouwing en beplanting niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door bebouwing en beplanting vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels.

### *Zoogdieren*

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden. Ten aanzien van verblijfplaatsen geldt dat het onbekend is of deze aanwezig zijn in de bebouwing. Nader onderzoek dient uit te wijzen of verblijfplaatsen van vleermuizen daadwerkelijk aanwezig zijn. De periode van onderzoek betreft half mei t/m half september, met een piek in juni-juli.

### *Zorgplicht*

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en

plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

### 3.4.3 Plangebied De Mortel

#### *Flora*

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

#### *Amfibieën*

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1. Voor de Alpenwatersalamander (FFlijst 2) geldt dat gewerkt kan worden volgens de gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector. Als opmerking moet hierbij gemaakt worden dat volgens de gedragscode na mei zonder extra maatregelen gewerkt kan worden aan watergangen, maar Alpenwatersalamandereieren worden vooral waargenomen in de maand juni en de larven in juni/juli. Aangeraden wordt de werkzaamheden in de maanden augustus t/m januari uit te voeren om schade aan deze beschermde soort te voorkomen.

#### *Vogels*

Indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden als verwijdering van de beplanting niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door beplanting en bomen vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels.

#### *Zoogdieren*

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden. Ten aanzien van verblijfplaatsen geldt dat het onbekend is of deze aanwezig zijn in de bebouwing en grote bomen langs de Nachtegaallaan. Indien gebouwen gesloopt gaan worden en oude bomen verwijderd worden dient nader onderzoek uit te wijzen of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. De periode van onderzoek betreft half mei t/m half september, met een piek in juni-juli.

#### *Zorgplicht*

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en

plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.

#### 3.4.4 Plangebied Bakel

##### *Flora*

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1.

##### *Amfibieën*

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1. Voor de Alpenwatersalamander (FFlijst 2) geldt dat gewerkt kan worden volgens de gedragscode Flora- en faunawet voor de bouw- en ontwikkelsector. Als opmerking moet hierbij gemaakt worden dat volgens de gedragscode na mei zonder extra maatregelen gewerkt kan worden aan watergangen, maar Alpenwatersalamandereieren worden vooral waargenomen in de maand juni en de larven in juni/juli.

Aangeraden wordt de werkzaamheden in de maanden augustus t/m januari uit te voeren om schade aan deze beschermde soort te voorkomen.

##### *Vogels*

Indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, kunnen versturende werkzaamheden als verwijdering van de beplanting niet plaatsvinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door beplanting vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt dan treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op vogels.

##### *Zoogdieren*

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Ten aanzien van vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden. Ten aanzien van verblijfplaatsen geldt dat het onbekend is of deze aanwezig zijn in de bebouwing. Indien gebouwen gesloopt gaan worden dient nader onderzoek uit te wijzen of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Ook is nader onderzoek naar de mogelijke aanwezigheid van vliegroutes noodzakelijk. De periode van onderzoek betreft half mei t/m half september, met een piek in juni-juli.

##### *Zorgplicht*

Voor alle aanwezige flora en fauna geldt de zorgplicht ex art. 2 van de FFwet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. Op grond hiervan dient men zoveel als redelijkerwijs mogelijk

is te handelen op een wijze waarop nadelige gevolgen voor flora en fauna kunnen worden voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt.



## 4 Conclusies en aanbevelingen

In de plangebieden komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

### 4.1 Conclusies

#### 4.1.1 Plangebied Gemert

##### *Soorten van FFlijst 1*

(Mogelijk) voorkomende planten, grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

##### *Soorten van FFlijst vogels*

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn beschermd. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.4.1, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

##### *Soorten van FFlijst 2/3*

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden.

#### 4.1.2 Plangebied Handel

##### *Soorten van FFlijst 1*

(Mogelijk) voorkomende planten, grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

##### *Soorten van FFlijst vogels*

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn beschermd. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.4.2, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

##### *Soorten van FFlijst 2/3*

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden. Het is niet bekend of vleermuisverblijven aanwezig. Nader onderzoek in de daarvoor geschikte periode (zie paragraaf 3.4.2) dient dit uit te wijzen. Aan de hand van dit nadere

onderzoek kan worden bepaald of sloop van de bebouwing ontheffingsplichtig is in het kader van de Flora- en faunawet.

#### 4.1.3 *Plangebied De Mortel*

##### *Soorten van FFlijst 1*

(Mogelijk) voorkomende planten, grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

##### *Soorten van FFlijst vogels*

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn beschermd. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.4.3, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

##### *Soorten van FFlijst 2/3*

In het plangebied komt mogelijk Alpenwatersalamander voor, deze soort staat op FFlijst 2. Werkzaamheden kunnen plaatsvinden indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Wel moet gelet worden op de opmerking gemaakt in paragraaf 3.4.3 betreft Alpenwatersalamander.

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden. Het is niet bekend of vleermuisverblijven aanwezig in bebouwing en of in de grote bomen langs de Nachtegaallaan. Nader onderzoek in de daarvoor geschikte periode (zie paragraaf 3.4) dient dit uit te wijzen. Aan de hand van dit nadere onderzoek kan worden bepaald of sloop van de bebouwing en verwijderen van de grote bomen ontheffingsplichtig is in het kader van de Flora- en faunawet.

#### 4.1.4 *Plangebied Bakel*

##### *Soorten van FFlijst 1*

(Mogelijk) voorkomende planten, grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën komen voor op FFlijst 1. Voor soorten van FFlijst 1 geldt een vrijstelling: bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen is het voor deze soorten niet noodzakelijk een ontheffing aan te vragen.

##### *Soorten van FFlijst vogels*

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels en zijn beschermd. Indien de werkzaamheden echter worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.4.4, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van vogels.

### *Soorten van FFlijst 2/3*

In het plangebied komt Alpenwatersalamander voor, deze soort staat op FFlijst 2. Werkzaamheden kunnen plaatsvinden indien gewerkt wordt volgens een door het Ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode. Wel moet gelet worden op de opmerking gemaakt in paragraaf 3.4.4 betreft Alpenwatersalamander.

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat hieraan geen negatieve effecten optreden. Het is niet bekend of vliegroutes of vleermuisverblijven aanwezig zijn. Nader onderzoek in de daarvoor geschikte periode (zie paragraaf 3.4.4) dient dit uit te wijzen. Aan de hand van dit nadere onderzoek kan worden bepaald of sloop van de bebouwing en verwijderen van (laan)bomen ontheffingsplichtig is in het kader van de Flora- en faunawet.

### **Concluderend kan gesteld worden dat:**

- **voor alle plangebieden de aanbevelingen voor vogels in acht genomen dienen te worden;**
- **altijd rekening moet worden gehouden met de zorgplicht;**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen in Gemert geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben.**
- **Indien gebouwen gesloopt worden in Handel, De Mortel en Bakel nader onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd dient te worden in de daarvoor geschikte periode en voor aanvang van de werkzaamheden;**
- **De laanbomen langs Overschot in Bakel mogelijk een vliegroute zijn voor vleermuizen en dat nader onderzoek hiernaar noodzakelijk is;**
- **In De Mortel en Bakel rekening moet worden gehouden met het voorkomen van de Alpenwatersalamander (FFlijst 2) en dat dempen van sloten en andere werkzaamheden aan de watergangen moet gebeuren volgens een gedragscode;**
- **de werkzaamheden voor de overige soortgroepen in Handel, De Mortel en Bakel geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben;**

## **4.2 Aanbevelingen**

Naast de aanbevelingen met betrekking tot het broedseizoen van vogels en de bepalingen van de Zorgplicht verdient het aanbeveling werkzaamheden aan sloten niet uit te voeren in het voortplantingsseizoen van de Alpenwatersalamander, grofweg februari tot en met juli.

## Literatuurlijst

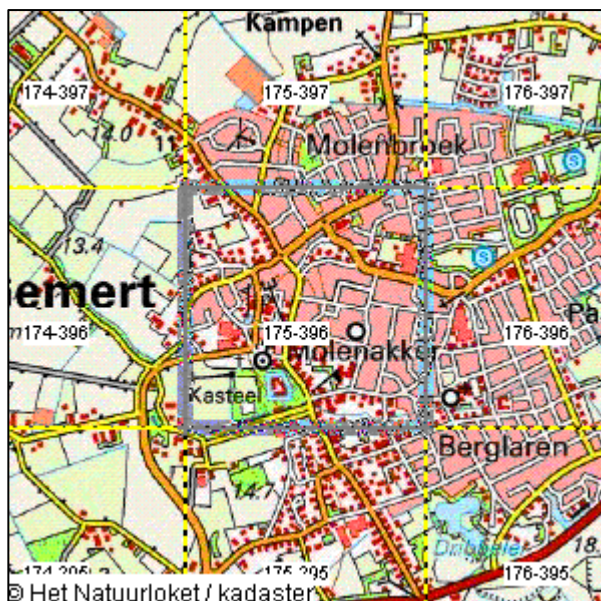
- Creemers R. et al, De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, Ravon, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2009.
- Limpens, H. et al, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, Den Haag 26 augustus 2009.
- Twist, P. en H. Limpens, Een thuis voor de vleermuis, beschermingsplan voor vleermuizen in Noord-Brabant, Provincie Noord-Brabant, 's Hertogenbosch, december 2006.

## Geraadpleegde internetsites

- [www.brabant.nl](http://www.brabant.nl)
- [www.minInv.nl](http://www.minInv.nl)
- [www.natuurloket.nl](http://www.natuurloket.nl)
- [www.ravon.nl](http://www.ravon.nl)
- [www.vlinderstichting.nl](http://www.vlinderstichting.nl)
- [waarneming.nl](http://waarneming.nl)
- [www.zoogdiervereniging.nl](http://www.zoogdiervereniging.nl)

## Bijlage 1 Toelichtende tabellen soorten per kilometerhok

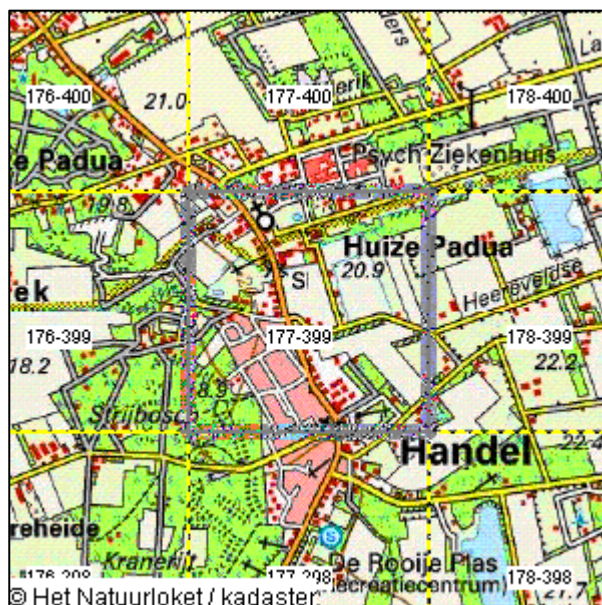
### Kmhok plangebied Gemert



#### Rapportage voor kilometerhok X:175 / Y:396

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1	1			1	goed	-	1991-2007
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen					4	goed	51-100%	1992-2007
Paddenstoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	2	1			2	slecht	0%	1997-2007
Broedvogels			1			goed	0%	1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	1					slecht	51-100%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders					1	goed	0%	1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

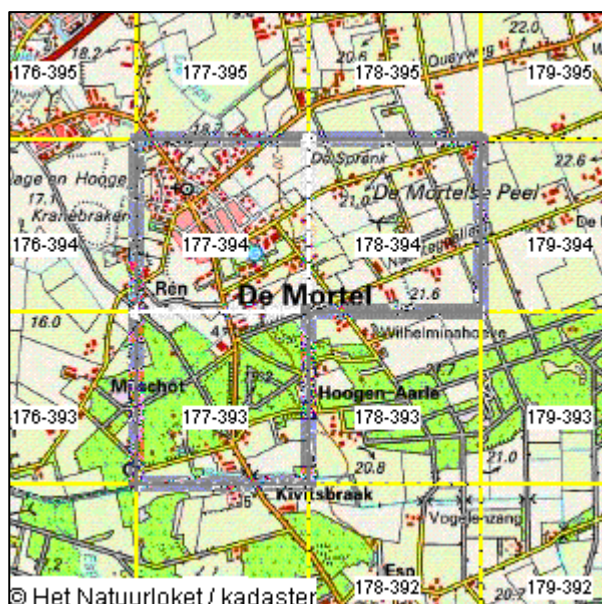
## Kmhok plangebieden Handel



### Rapportage voor kilometerhok X:177 / Y:399

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2					goed	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddenstoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren (#)	8	2		3		matig	51-100%	1997-2007
Broedvogels			1		1	slecht	0%	1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	4	1				goed	51-100%	1992-2007
Vissen		2		1		goed	51-100%	1992-2007
Dagvlinders					1	goed	0%	1998-2008
Nachtvlinders						matig		1980-2008
Libellen					1	goed	0%	1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht	51-100%	1993-2007

## Kmhokken plangebieden De Mortel



### Rapportage voor kilometerhok X:177 / Y:393

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2				6	goed	-	1991-2007
Mossen (#)					1	goed	0%	1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddenstoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren		1				slecht		1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	4	3		1	2	goed	51-100%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						slecht		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						redelijk		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

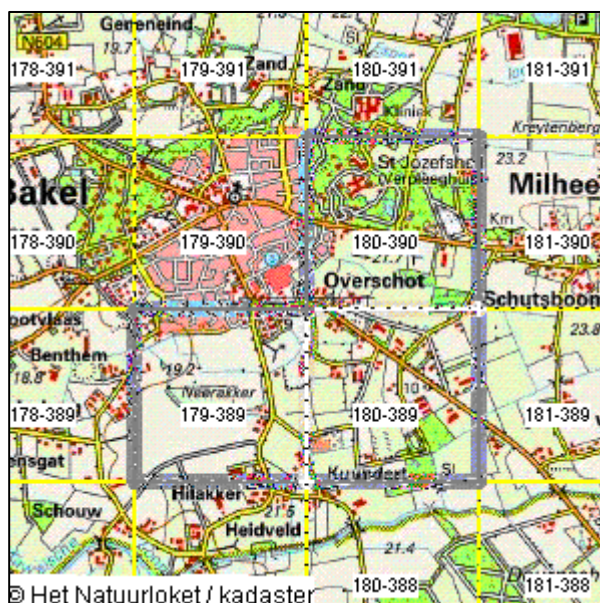
### Rapportage voor kilometerhok X:177 / Y:394

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1	2			3	goed	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddenstoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	1					slecht		1997-2007
Broedvogels			1		1	slecht	0%	1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

### Rapportage voor kilometerhok X:178 / Y:394

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2				1	goed	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren (#)	1	1			2	matig	51-100%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet		96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	4	3			2	goed	51-100%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						slecht		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						matig		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

### Kmhokken plangebieden in Bakel





### Rapportage voor kilometerhok X:179 / Y:389

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1				1	goed	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren						niet		1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						matig	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						slecht		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

### Rapportage voor kilometerhok X:180 / Y:389

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten						slecht	-	1975-1990
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	1					slecht	51-100%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						niet	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						niet		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

### Rapportage voor kilometerhok X:180 / Y:390

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2	2			2	slecht	-	1975-1990
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren (#)		3		4		matig	51-100%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels						matig	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	3	1				goed	51-100%	1992-2007
Vissen					1	redelijk	0%	1992-2007
Dagvlinders		1			5	goed	0%	1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						niet		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

## Bijlage 2 Wet en regelgeving

### **Flora- en faunawet** (Bron: Ministerie van LNV)

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

Door een recente wijziging in de wetgeving (augustus 2009) is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

### **Natuurbeschermingswet 1998** (Bron: Ministerie van LNV)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten

waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

### **Ecologische Hoofdstructuur** *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.

